

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 2

The 2nd STOU Graduate Research Conference

การพัฒนาโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันชนิดเอสทียก

งานผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชัยนาทนเรนทร

A Development of Patient Care Program for Acute ST elevation Myocardial Infarction in Accidental and Emergency Department at Jainad Narendra Hospital

ประไพ บรรณทอง (Praphai Banathong) * สมใจ พุทธาพิทักษ์ผล (Somjai Puttapitukpol) **

นิภาพร อรุณวารากรณ์ (Nipaporn Arunwaragorn) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันชนิดเอสทียก (Acute ST elevation Myocardial Infarction; STEMI) งานผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชัยนาทนเรนทร

กลุ่มเป้าหมายเป็นอายุรแพทย์ 2 คน แพทย์เพิ่มพูนทักษะ 2 คน พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำนวน 22 คน พนักงานกู้ชีพ 5 คน และพนักงานเปล 17 คน การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะแรกเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการดูแลผู้ป่วย STEMI ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและขบวนการกลุ่ม นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา และนำผลสรุปในระยะแรกไปพัฒนาโปรแกรมด้วยการสนทนากลุ่มและการสังเกต ประเมินผลการนำโปรแกรมไปใช้ และวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้โปรแกรม ด้วย และสถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการดูแลผู้ป่วย STEMI ได้แก่ ผู้ปฏิบัติขาดความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็น การกำหนดบทบาทหน้าที่ในทีมไม่ชัดเจน ขาดการสื่อสารข้อมูลและสะท้อนผลลัพธ์ โปรแกรมที่พัฒนาเพื่อการดูแลผู้ป่วย STEMI จึงประกอบด้วย การทำงานแบบมีส่วนร่วม การให้ความรู้ผู้ปฏิบัติมีการจัดสรรทรัพยากร การกำหนดบทบาทในทีม การสื่อสารข้อมูล และสะท้อนผลลัพธ์ ส่วน การประเมินผลหลังการใช้โปรแกรมพบว่าอัตราผู้ป่วย STEMI ที่แพทย์ผู้ดูแลได้รับผลการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจภายใน 10 นาที และ อัตราผู้ป่วยที่ได้รับยาละลายลิ่มเลือดภายใน 30 นาที เมื่อมาถึงโรงพยาบาลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากร้อยละ 66 เป็นร้อยละ 97.37 ($p=.000$) และจากร้อยละ 13.63 เป็นร้อยละ 33.33 ($p=.001$) ตามลำดับ พยาบาลและบุคลากรในทีมการดูแลมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมโดยระบุว่าทำให้มีความรู้และการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น

คำสำคัญ: การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โปรแกรมการดูแลผู้ป่วย STEMI

* นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการพยาบาล สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

** รองศาสตราจารย์ แขนงวิชาการบริหารการพยาบาล สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

*** นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ สาขาอายุรกรรม โรงพยาบาลชัยนาทนเรนทร

Abstract

Purpose of this participatory action research was to develop a patient care program for ST elevation myocardial infarction (STEMI) in Accidental and Emergency Department at Jainad Narendra Hospital.

The targets were Two Medical Physicians, Two General Physicians, twenty-two professional nurses, five emergency medical services and seventeen non-clinical personnel working in accidental and emergency department. This study was divided into three phase. First In-depth interview and a focus group were used to explore the factor and the situation of STEMI management at emergency department. Then patient care program for STEMI was developed and tested. Finally the nurses and other personnel evaluated this program based on their satisfied and results. Data were analyzed by descriptive statistics and content analysis

The findings were as follow. *Phase I* The factors associate with patient care program STEMI in emergency nursing were: inappropriate knowledge and awareness in caring patients this group, inadequate medical equipment, no one was explicitly assigned in each step, no one collected and analyzed the patient outcome for improvement. *Phase II* The patient care program STEMI included the following. (1) Provide a workshop for care team, poster presentation for increased knowledge and awareness for personnel and clients, provided appropriate medical equipment, practice guideline for each step and record form for communicated among care team. *Phase III* evaluation: after program implementation for 6 month, professional nurses and care team rated their satisfaction about the program. The program increased their performance and awareness in screening and caring the patients. After the patient implementation, the percentage of the patients whose their physician receive EKG within 10 minutes, the percentage of the patients who received fibrinolytic drug within 30 minutes significantly increased from 66% to 97.37% ($p=.000$) and 13.63 % to 33.33 % ($p=.001$) respectively. Professional nurses, other personnel and stake holders were satisfied with this program

Keywords: Participatory action research, Patient care program STEMI